

REVERIL-SERIE

VOOR WELKE GENEZING NAAR JEZUS?

JOHANNES BARUETH

No. 587   September 2022

De brug op de omslag staat symbool voor het doel van het Smytegeelfonds:

Preken uit de tijd van de Nadere Reformatie in het Nederland van de 17e en 18e eeuw overbrengen naar de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands zonder afbreuk te doen aan de geestelijke inhoud.

Zo mag de rijke boodschap van toen onverzwakt doorgegeven worden naar onze tijd, om de gemeente van nu te bouwen in het geloof. Opdat Jezus Christus de brug zal zijn tussen een verloren mensenkind en God.

JOHANNES BARUETH

Johannes Barueth was de zoon van Johan Gottlieb Barueth, edelsmid, en Catharina van Schagen. Hij werd op 24 februari 1709 in Breda geboren. In 1726 ging hij theologie studeren te Leiden en werd op 30 november 1732 gereformeerd predikant te Hoogwoud, een afgelegen dorp in Noord-Holland. Na vier jaar, op 6 januari 1737, vond hij in Charlois, onder de rook van Rotterdam, zijn tweede gemeente. Nadat hij in Dordrecht een indrukwekkende synodepreek gehouden had, hielden de overheid en de kerkenraad het oog op hem gevestigd. Toen in 1745 te midden van de Dordtse predikantenkring een vacature ontstond, werd de ernstige coccejaan Barueth beroepen. Niet tevergeefs, zodat Dordrecht, de oudste stad van Holland, op 25 juli 1745 zijn derde en laatste standplaats is geworden.

Hier vloeiden tal van werken, vooral op theologisch en kerkhistorisch gebied, letterlijk uit zijn pen. Dat hij buitengewoon Oranjegezind

was, blijkt uit diverse publicaties. Ook de orthodoxe, gereformeerde leer vond in hem een strijdbare verdediger. Hij ontpopte zich als een ‘advocaat’ van de vaderlandse kerk en bestreed nieuwe gevoelens in de *Zedige en bescheide wederlegging der hedendaagsche deïsten en vrygeesten* (1767). Barueth was een man die in de Verlichtingstijd leefde, wat duidelijk blijkt uit de titel van een boek dat hij schreef: de *Catechismus der wijsheid en deugd, of onderwijs bij saamenspraaken in de grondbeginselen der natuurlyke en zedekunde ten dienste voor jongelingen en jongvrouwen* (1779). Maar de toonzetting hierin was wel anders dan die van bijvoorbeeld zijn tijdgenoten Betje Wolff en Aagje Deken. Na op 1 juni 1777 eervol emeritaat te hebben ontvangen, overleed Johannes Barueth op 29 augustus 1782 te Dordrecht. Hij werd in de Grote Kerk begraven. Zelfs toen is hij nog door zijn patriottische tegenstanders belachelijk gemaakt.

Barueth sprak verschillende ‘tijdredes’ uit over toen actuele gebeurtenissen, zoals in 1745 ten tijde van de veepest, over de vrede van Aken in 1748 en na het sterven van stadhouder Willem IV in 1751. Van hem kwamen eveneens verschillende prekenbundels uit, bijvoorbeeld in 1770 een serie over Stefanus, ‘Historie van Stephanus den diaken’. Geliefd is nog ‘Jacobs doodbedde’ (1747), met bekende stof uit het Oude Testament. In 1752 en 1754 kwamen de twee delen uit van ‘De predikende en wonderdoende Christus’. Die zijn in 2004 nog herdrukt. De preek die nu in de Reveil-serie verschijnt, is afkomstig uit het eerste deel en is met grote zorgvuldigheid in hedendaags Nederlands herschreven. De oorspronkelijke titel luidde: ‘De doodzieke zoon van een koninklijk hoveling genezen’.

VOOR WELKE GENEZING NAAR JEZUS?

door

JOHANNES BARUETH

46. *Zo kwam dan Jezus weer te Kana in Galiléa, waar Hij het water wijn gemaakt had. En er was een zekere koninklijke hoveling, wiens zoon krank was, te Kapérnaüm.*
47. *Deze, gehoord hebbende, dat Jezus uit Judéa in Galiléa kwam, ging tot Hem, en bad Hem, dat Hij afkwam, en zijn zoon gezond maakte; want hij lag op sterven.*
48. *Jezus dan zeide tot hem: Tenzij dat gij tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven.*
49. *De koninklijke hoveling zeide tot Hem: Heere, kom af, eer mijn kind sterft.*
50. *Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw zoon leeft. En de mens geloofde het woord, dat Jezus*

tot hem zeide, en ging heen.

51. *En als hij nu afging, kwamen hem zijn dienstknechten tegemoet, en boodschapten, zeggende: Uw kind leeft!*
52. *Zo vroeg hij dan van hen de ure, waarin het beter met hem geworden was. En zij zeiden tot hem: Gisteren op de zevende ure verliet hem de koorts.*
53. *De vader bekende dan, dat het in die ure was, waarin Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft. En hij geloofde zelf, en zijn gehele huis.*
54. *Dit tweede teken heeft Jezus weer gedaan, toen Hij uit Judéa in Galiléa gekomen was.”*

Johannes 4:46-54

“Ben Ik een God van nabij, spreekt de HEERE, en niet een God van verre?” (Jer. 23:23).

De zon staat aan het firmament van de hemel, maar verlicht en verwarmt de aarde. Daarvoor hoeft zij niet op aarde neer te dalen. Nog minder is het nodig dat de alomtegenwoordige God, Die de hemel en de aarde vervult,

lichamelijke aanwezig moet zijn bij Zijn schepselen om hen te helpen. Hij is een God van nabij, en ook van verre, Die reeds van verre onze gedachten verstaat (Ps. 139:2). Een dwaas zou in zijn hart kunnen denken: Wat weet God ervan? Zal Hij door de donkerheid oordelen? De wolken zijn Hem een verberging, dat Hij niet ziet; en Hij bewandelt de omgang der hemelen (Job 22:13-14). Maar waar zal hij zich verbergen voor de ogen des HEEREN, Die in alle plaatsen zijn, beschouwende de kwaden en de goeden? Dit volgens de spreuk van de wijze koning Salomo (Spr. 15:3).

Daarom mag er, tot verheerlijking van de grootmachtige God, wel met Psalm 113 gezongen worden: Wie is gelijk de HEERE onze God? Die zeer hoog woont, Die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde (vers 5-6).

Als zo'n God van nabij en van verre doet Jezus Zich ook kennen in mijn tekst. Hij geneest niet alleen de koninklijke hoveling van zijn zielenkwaal, waarin Hij het geloof werkt van zo dichtbij. Maar als een God van verre strekt

Hij ook Zijn genezende hand uit van Kana naar Kapérnaüm, waar de zoon van de hoveling op sterven ligt. De koninklijke hoveling meent dat Jezus' genezende kracht gebonden is aan Zijn lichamelijke aanwezigheid bij zijn zieke zoon. Heere, zegt hij, kom toch, voor mijn kind sterft. Maar Jezus, hoewel Hij niet bij de zieke is, geneest hem door een woord te spreken: Ga heen, uw zoon leeft, en op hetzelfde moment wordt hij gezond. Zie maar eens: Jezus is een God van nabij en een God van verre.

De heilige Evangelieschrijver Johannes wil zijn lezers met de meest overtuigende bewijzen de Godheid en het eeuwige Zoonschap van Jezus onder ogen brengen. Daartoe heeft hij hier zulke dingen uit Jezus' hemelse leer en ongehoorde wonderen bijeengebracht, waaruit blijkt dat het beginsel van Zijn Middelaarsbediening zeer heerlijk is geweest. Na Zijn eerste wonder te hebben verricht te Kana in Galiléa, waar Hij het water in wijn veranderde, is Jezus uit Galiléa naar Judéa vertrokken. Daar zuiverde Hij, vóór het Paschafeest, de tempel van de kopers en

verkopers. Ook op het feest deed Hij vele grote tekenen, waardoor velen in Hem geloofden, zoals uit het tweede hoofdstuk blijkt.

Na die eerste wonderen komt Zijn leer aan de orde en houdt Hij een opmerkelijk gesprek met Nicodémus, een overste der Joden en een leraar in Israël. Hij doopt en maakt discipelen, evenals Johannes, Zijn voorloper, die met zijn leerlingen uitvoerig spreekt over de dienst en de leer van Jezus. Dat alles lezen wij in het derde hoofdstuk.

Daarna vertrekt Jezus opnieuw uit Judéa om naar Galiléa te gaan. Hij kiest ervoor om door Samaria te gaan, waar we Hem in gesprek aantreffen met een Samaritaanse vrouw. Dat is de aanleiding tot de bekering van de inwoners van Sichem. Als Hij in Galiléa komt, gaat Hij langs Nazareth, de plaats waar Hij opgegroeid is. De reden daarvan is dat een profeet in zijn vaderland niet geëerd is. En als Hij dan naar de noordelijke gewesten gaat, komt Hij opnieuw te Kana in Galiléa. Daar wordt Hij door de Galileeërs, die Zijn tekenen op het paasfeest te

Jeruzalem gezien hebben, hartelijk ontvangen. Dat staat in het voorafgaande gedeelte van dit hoofdstuk.

Nu gaat Jezus in de voorgelezen tekst Zijn tweede wonder te Kana in Galiléa doen. In hetzelfde stadje waar Hij eerder het water in wijn veranderde, maakt Hij de doodzieke zoon van een koninklijke hoveling gezond. Dat doet Hij opdat Hij aan de Galileeërs - onder wie Hij als een groot Licht opging (Jes. 9:1) - Zijn heerlijkheid nog meer kan tonen.

In dit uur zullen wij Jezus een weergaloos en goddelijk wonder zien verrichten. Hij ruikt een doodzieke jongen uit de kaken van de dood, en bovendien schenkt Hij het geloof aan de vader van het kind en diens gehele huis. Mogen ook wij daardoor Jezus, als de Heere van leven en dood, ook werkelijk leren kennen, en als de enige Medicijnmeester van de ziel gelovig aannemen. Amen!

Let nu op de volgende drie belangrijke dingen:

1. De aanleiding om dit wonderwerk te doen (vers 46-47).
2. De geschiedenis van het wonder zelf (vers 48-53).
3. De korte opmerking van Johannes daarover (vers 54).

1.

Drie dingen waren voor Jezus de aanleiding om dit wonder te doen: a. Zijn komst te Kana in Galiléa; b. de ziekte van de zoon van een hoveling; c. de smeekbede van de hoveling tot Jezus.

a. Over het eerste tekent de Evangelist aan: *Zo kwam dan Jezus weer te Kana in Galiléa, waar Hij het water wijn gemaakt had.* De plaats waar het genezingswonder plaats zal vinden, is Kana. Dat is een stadje in Galiléa, niet ver van Nazareth, waar Jezus was opgegroeid. Het is hetzelfde Kana waar Jezus van het water wijn had gemaakt, waarover onze Evangelieschrijver Johannes verhaald had in

het tweede hoofdstuk. Hij herhaalt het hier om ons te doen zien wat voor een onbegrijpelijke mensenliefde en milddadigheid Jezus bewijst aan de burgers van Kana. Dat keurde Hij hen met Zijn heilige aanwezigheid en goddelijke wonderen opnieuw waardig.

Want Jezus kwam daar opnieuw, zegt Johannes. Niet om door deze mensen geprezen te worden omwille van Zijn eerste wonder dat Hij bij hen had verricht, maar om het zwakke geloof van hen die dat eerste wonder gezien hadden verder te versterken, en anderen tot geloof in Hem te bewegen.

Zo leren we hieruit hoe de Heere daar graag bouwt waar Hij eens het fundament heeft gelegd. Hij gaat graag verder waar Hij begonnen is. Hij maakt nat wat Hij geplant heeft en geeft groei waar Hij het zaad van het geloof gestrooid heeft. Hij wil versterken wat Hij ooit aan de ziel heeft gedaan en laat het werk van Zijn handen niet varen.

b. De aanleiding voor het volgende wonder is dat er in Kapernaüm een koninklijke hoveling

naar Hem toekwam, van wie de zoon ziek was. Hij was een vermogende en aanzienlijke man die wij hier ontmoeten. Hij wordt als volgt beschreven.

In de eerste plaats wat betreft zijn staat en ambtsbediening. Onze vertalers vertalen het grondwoord met koninklijke hoveling. Anderen menen echter dat de herkomst van het woord aangeeft dat hij van koninklijken bloede geweest moet zijn. De Perzische vertaling noemt hem met een naam die uit het Syrisch komt en spreekt over een koningsknecht of koninklijke staatsminister. Hij schijnt tot het hof van Herodes Antipas, de viervorst van Galiléa, te hebben behoord. Die was weliswaar geen koning, maar werd echter door de Joden wel met die ertitel begroet, omwille van zijn vader, koning Herodes, de kindermoordenaar. Ik durf echter niet te stellen dat hij, zoals sommigen menen, dezelfde geweest is over wie gesproken wordt in Lukas 8:3. Daar wordt een zekere Chuzas genoemd, de rentmeester van Herodes, en zijn huisvrouw Johanna. Zij was onder de heilige vrouwen die Jezus volgden en

dienden met hun goederen.

Er is niets minder met de nederige staat van Jezus' Koninkrijk te vergelijken dan het ijdele en wereldse hof. En het is al een oud gezegde: wie vroom wil leven, moet niet aan de hoven der vorsten verblijven. Toch is er hier één aan het hof, die tot Jezus komt en met zijn gehele huis in Hem geloven zal. Hier is een koninklijke hoveling, een man van staat en aanzien naar de wereld.

Zo heeft de Heere de Zijnen onder alle rangen en soorten van mensen. Onder de koningen weten we van David, Asa, Josafat, Hizkia en nog meer anderen. Onder de rijken en edelen Abraham en Job; onder de wijzen Mozes, Sálomo, Jozef van Arimathéa. En in het bijzonder onder de hovelingen Jozef aan het hof van de koning Farao; Ahíkam, de zoon van Safan, aan het hof van Zedekía, Obadja, de hofmeester van Achab. En als Paulus uit Rome schrijft aan de Filippenzen, geeft hij duidelijk te verstaan dat er ook enigen aan het hof van die goddeloze en tijgerachtige keizer Nero waren die in Christus geloofden. Als hij zijn

brief aan de Filippenzen besluit, schrijft hij: ‘Al de heiligen groeten u, en meest die van het huis des keizers zijn.

Van deze koninklijke hoveling wordt ook de woonplaats genoemd: hij woonde in Kapérnaüm, een stad die evenals Kana in Galiléa lag, een stad aan het meer van Tibérias, en niet ver van de stad Tibérias, waar Herodes zijn hof had. Waarschijnlijk was hij ook van godsdienst een Jood, daar Jezus de bestraffing waarmee Hij het Joodse volk scherp berispte, in het 48ste vers, ook tot hem richt: Tenzij dat gij tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven.

Deze zoon van de hoveling te Kapérnaüm was ziek. Zijn ziekte wordt vervolgens ‘de koorts’ genoemd, die ongetwijfeld zozeer was toegenomen dat de geneesmiddelen niet hielpen en hij reeds door zijn arts was opgegeven, want hij lag op sterven, volgens vers 47. Dit was zeker een zware beproeving voor de koninklijke hoveling, een man van staat en vermogen naar de wereld, voor wie niets liever of aangener was dan zijn

zoon - vooral omdat hij een enige zoon was - in het leven te behouden en aan hem als erfgenaam zijn naam, adeldom en bezit na te laten.

Zo leren we hieruit, wat de vader betreft, dat grote en aanzienlijke mensen net zo zeer als eenvoudige en geringe personen met tegenslagen en verdriet te kampen hebben. Aan David wordt een kind, een weduwe te Naïm haar zoon, en Job al zijn zonen en dochters op één dag door de dood ontrukkt. En wat de zoon betreft leren we hier dat jongeren in hun jeugd net zo dicht bij de dood zijn als afgesloofde mensen van hoge ouderdom. Als het leven begint, volgen al direct de voorboden van de dood, ziekten en zwakheden. De dood volgt iedereen op de voet, waar hij ook heengaat. Wanneer men de ogen sluit, is het gehele leven afgelopen. En iedereen is maar een ademhaling van de eeuwigheid af. Als God onze adem wegneemt, sterven wij en keren weder tot het stof.

c. De voornaamste aanleiding tot het wonder van genezing is de komst van de hoveling naar en zijn smeekbede tot Jezus. Dit gaat vooraf. Deze gehoord hebbende dat Jezus uit Judéa kwam, ging tot Hem. Waarschijnlijk heeft hij wel gehoord van Jezus' eerste wonder dat in Kana was verricht, waar Hij water in wijn veranderde. In elk geval zullen de wonderen en tekenen die Jezus nog onlangs in Jeruzalem op het paasfeest had verricht hem ter ore zijn gekomen. Er waren ook Galileeërs naar het feest gegaan. Dat doet hem besluiten om meteen bij de terugkomst van Jezus in Galiléa naar Hem toe te gaan. En hoewel hij niet precies weet waar hij Jezus op zijn reis zal aantreffen, gaat hij toch weg om Jezus te zoeken en te vragen waar Hij te vinden is. Daarin vind ik opmerkelijk zijn vaderlijke liefde tot zijn zoon; hij beveelt niet zijn knechten om te gaan, maar gaat zelf. Ook is bijzonder de grote verwachting die hij van Jezus heeft, dat Deze machtig is om zijn zoon gezond te maken. Verder valt op de goede gesteldheid van zijn hart, waardoor hij zich

niet stoort aan de ontevredenheid van Herodes; hij minacht de haat van Jezus' vijanden en laat zich daardoor niet terughouden.

Maar niet is in hem te prijzen dat alleen de lichamelijke nood hem naar Jezus doet gaan. Niet de hitte van zijn liefde tot Jezus, maar de hitte van de koorts van zijn zoon drijft hem. Zolang het goed met hem ging en de nood hem niet drong, ging hij niet naar Jezus. Maar nu zijn huis in nood is en zijn zoon er zo slecht bij ligt dat het met hem gedaan zou kunnen zijn, loopt hij snel naar Jezus, om van Hem hulp en bijstand te begeren. Dat blijkt uit de smeekbede die daarop volgt: hij smeekt Jezus om af te komen en zijn zoon gezond te maken, want hij lag op sterven. Zijn verzoek is dus dat Jezus zou willen afkomen, namelijk uit Kana, dat hoger lag dan Kapérnaüm. Daarom wordt in de Heilige Schrift gezegd dat men afgaat naar Kapérnaüm (Joh. 2:12; Luk. 4:31). Hij wil Hem vragen of Hij zou willen afkomen om zijn zoon gezond te maken, die op sterven ligt. Hierbij moet men de gedachten van de vader begrijpen en ook de aard en hoedanigheid van de ziekte,

die uiterst gevaarlijk en dodelijk was. Zonder tussenkomst van Jezus' wonderdoende almacht zou die door de dood gevolgd worden. En dat smeekt hij Jezus op zeer ootmoedige wijze.

In dit gedrag van de koninklijke hoveling ontdek ik weer iets goeds, maar ook iets verkeerd. In zoverre is het goed en te prijzen, dat hij Jezus' wonderwerkende kracht en vermogen erkent om zijn doodzieke zoon uit de kaken van de dood te kunnen rukken. En ook dat hij in Jezus' goedheid zoveel vertrouwen heeft, dat Hij het zal doen; en dat hij dit door smeken en bidden van Jezus verlangt.

Maar in zoverre is het verkeerd en niet te prijzen dat hij Jezus het middel van genezing voorschrijft: Zijn afkomen van Kana naar Kapérnaüm, waar zijn zoon ziek ligt. Vooral als bij deze hoveling de hoogmoedige gedachte zou kunnen leven dat Jezus dat hem om zijn hoge staat en rijkdom niet weigeren zal. Daar komt zijn ongeloof nog bij dat Jezus door één woord te spreken zijn zoon niet zou kunnen genezen, maar dat Hij lichamenlijk bij zijn zieke zoon zou

moeten zijn, zoals een aardse medicijnmeester bij de zieken doet. Hij kent Jezus nog niet als die God van nabij en van verre. Eenzelfde ongeloof zag men ook bij Martha en Maria, toen zij tot Jezus zeiden: Heere, waart Gij hier geweest, zo ware onze broeder Lázarus niet gestorven (Joh. 11:21 en 32). Maar hoeveel sterker en heerlijker was het geloof van die hoofdman over honderd! Als Christus heen wilde gaan om zijn knecht gezond te maken, gaf hij Hem tot antwoord dat dat niet nodig was. Heere, zei hij tot Jezus, ik ben niet waard dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen; maar spreek alleen een woord, en mijn knecht zal genezen worden (Matth. 8:8). Zie, dit zijn de drie gebeurtenissen die vooraf gingen aan een groot wonder dat Jezus ging verrichten.

2.

Nu volgt de geschiedenis van het wonder, waarbij we denken aan: a. de voorbereidingen; b. het wonder zelf; en c. het heerlijke gevolg daarvan zowel voor de hoveling als voor zijn gehele huis.

a. Er zijn voorbereidingen voor dit wonderwerk, zowel aan de zijde van Jezus als aan die van de hoveling zelf. Wat de zijde van Jezus betreft: dat vertelt de evangelist ons met deze woorden: Jezus dan zeide tot hem: Tenzij dat gij tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven.

Dit houdt een hartelijke en ernstige bestraffing in, die het gehele Joodse volk betreft. De verkeerde instelling van de Joden was hierin gelegen, dat zij niet geloofden of zij moesten tekenen en wonderen zien. Dat blijkt ons uit de eis die zij meermalen aan Jezus stelden, zoals: Meester, wij willen van U wel een teken zien (Matth. 12:38 en 16:1). Ook Paulus zegt dat de Joden een teken begeren (1 Kor. 1:22). Niet dat de Heiland het Joodse volk geheel wilde laten afzien van tekenen en wonderen die de Messías zou verrichten. Want onder de tekenen waaruit de ware Messías en Zijn zending van de Vader in de wereld gekend konden worden, waren ook Zijn wonderwerken, zoals de profeten over Hem hadden voorspeld (Jes. 9:6 en Joël 2:26). Maar wel bestrafte Hij in de Joden dat zij zich

alleen maar met tekenen en wonderen tevreden lieten stellen, zonder op de leer van Jezus acht te geven. De leer van Jezus op zichzelf, al gingen er geen wonderen mee gepaard, was geloofwaardig en van een zielsovertuigende inhoud. Ze was te vinden bij Mozes en de profeten en stemde daarmee geheel overeen. Dus was Zijn leer ook zonder wonderen een onweerlegbare geloofswaarheid. Daarom hadden de Joden begeriger moeten zijn naar de leer van Jezus, om daarnaar te luisteren - wat zij niet deden - dan naar Zijn wonderen om die te zien.

De koninklijke hoveling had hetzelfde verkeerde begrip als het Joodse volk. Dat blijkt uit zijn zo vurige begeerte, dat Jezus door een wonderteken zijn zoon gezond zou maken, zonder dat hij zich bekommerde over de dodelijke ziekte van de ziel, zowel van zijn eigen ziel als die van zijn zoon, en zonder begerig te zijn naar Jezus' leer en onderwijs om te begrijpen hoe hij en zijn zoon van hun geestelijke zielenkwaal genezen konden worden. Daarom richt Jezus Zijn bestraffing in

het bijzonder tot hem: Jezus zeide dat tot hem. Hij geeft zo een overtuigend bewijs van Zijn goddelijke alwetendheid, waardoor Hij het hart van deze hoveling wel kende. Maar ook van Zijn getrouwheid, om hem liever naar de ziel - die toch het belangrijkste is - te genezen, dan hem hulp te bewijzen in de lichamelijke nood. Maar helaas! Vooralsnog blijft hij vastzitten in zijn ongelovigheid en is hij door de bestraffing van Jezus niet veranderd. Hij houdt het bij, en volhardt in zijn voorafgaande smeekbede. Daarop heeft de hoveling zich voorbereid en daardoor zal Jezus straks tot het wonder overgaan. De koninklijke hoveling zei tot Jezus: Heere, kom af, eer mijn kind sterft. Hij toont wel zijn vaderlijke teerhartigheid wat zijn zoon betreft, over wiens leven hij zo bezorgd is. Maar hij geeft hiermee ook zijn onbegrip te kennen, want hij vergeet de ziekte van de ziel. En hij toont in het wachten op genezing zijn ongeduld. Voorlopig houdt hij nog vast aan zijn eerste dwaling door te denken dat Jezus niet genezen kan, of Hij moet lichamenlijk bij de zieke aanwezig zijn. Heere kom af, zegt hij,

ja, hij twijfelt er ook aan of Jezus wel een dode kan opwekken en levend maken: Kom af, zegt, hij, voor mijn kind sterft. Maar het was voor Jezus even gemakkelijk een dode levend als een zieke gezond te maken.

b. Na deze voorbereidingen verricht Jezus het wonder zelf in een ogenblik en door een woord te spreken. Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw zoon leeft. Hij gebiedt hem snel te vertrekken om Jezus' weldaad des te eerder te ontdekken. Ga met spoed. De reden is: uw zoon leeft. Niet dat hij reeds gestorven was en nu uit de dood opgewekt, maar dat hij van de koorts genezen en gezond geworden is, zoals de Joden hun manier van uitdrukken hebben. Zij verstaan onder het woord 'leven' dikwijls gezondheid en welvaren (Gen. 20:7; Jes. 38:1 en 2 Kon. 20:1). Uit dit grote wonderwerk merken wij verschillende deugden op in onze God en Zaligmaker Jezus.

In de eerste plaats Zijn grote barmhartigheid en mensenliefde, waardoor Hij met de zwakheden

van deze hoveling geduld heeft. Hij gaat voorbij aan zijn onbegrip en ongeloofigheid. Boven en tegen verdienste bewijst Hij hem weldadigheid. Verder zien wij Jezus' grote milddadigheid, want Hij geeft de hoveling meer dan waarom hij gevraagd had. Hij vroeg of Jezus met hem mee wilde gaan naar zijn huis, maar Jezus doet meer. Hij wacht niet zo lang met de genezing, totdat Hij naar Kapérnaüm zou zijn gelopen waar de jongen ziek lag, maar Hij geneest hem direct, in een ogenblik. Ook merken we op Jezus' goddelijke alwetendheid, waardoor Hij wist dat het kind gezond was geworden op hetzelfde uur als Hij dit woord sprak. En ten slotte zien we Zijn ontzaglijke almacht, waardoor Hij door een enkel woord te spreken de genezing schenkt, en dat in Zijn afwezigheid, zonder lichamenlijk bij de zieke aanwezig te zijn. Zie, als Hij spreekt, is het er. Als Hij gebiedt, staat het er. Ga heen, uw zoon leeft.

Maar zie eens: deze menslievende Jezus zal nog meer doen dan wat de hoveling verzocht

had! Hij, als de enige Medicijnmeester der zielen, zal ook meteen - zoals Hij bij lichamelijke genezingen wel vaker gedaan had - de zielenkwaal gaan genezen.

c. Dit blijkt uit de heerlijke vruchten van het grote wonder dat God als een middel gebruikt om de koninklijke hoveling en zijn gehele huis met het geloof in Jezus te begenadigen.

Wat de hoveling zelf betreft: zijn geloof wordt ons zo beschreven, dat wij het trapsgewijs zien groeien en toenemen. Vooraf gaan zijn historische geloof en het toestemmen van Jezus' woord en belofte. En de mens geloofde het woord dat Jezus tot hem zeide. Dat is: hij houdt ermee op langer bij Jezus aan te houden dat Hij met hem mee zal gaan, omdat hij nu wat hogere gevoelens van Jezus krijgt en de door Hem gedane belofte voor waarachtig aanneemt. Hij gelooft nu op Jezus' woord, al ziet hij het verrichte wonderwerk dat binnen Kapérnaüm gebeurt nog niet met zijn eigen ogen.

Zijn geloof neemt toe omdat hij ondervindt dat Jezus' woord waarachtig is, wat daarop volgt.

Want terwijl hij teruggaat naar Kapérnaüm krijgt hij er door zijn knechten bericht van: ‘En hij ging heen. En als hij nu afging, kwamen zijn dienstknechten hem tegemoet en boodschappen, zeggende: Uw kind leeft!’ Hij is Jezus’ woord gehoorzaam, omdat zijn hart van de waarheid van Zijn spreken overtuigd is. Daarom wil Jezus ook alle twijfel die hem nog zou kunnen aankleven, voorkomen, door hem al onderweg, voor zijn aankomst in Kapérnaüm, door zijn eigen knechten te verblijden met het gewenste bericht over het herstel van zijn zoon.

Tot nog meer versterking van zijn geloof, en om ook nu in hem de liefde voor die grote en goddelijke profeet Jezus op te wekken en Jezus als Zijn Heere en Zaligmaker aan te grijpen, wordt hem nu ook het uur van de beterschap van zijn zoon bekend. ‘Zo vraagde hij dan van hen de ure waarin het beter met hem geworden was; en zij zeiden tot hem: Gisteren op de zevende ure verliet hem de koorts. De vader bekende dan, dat het in die ure was waarin Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft.’ Hij doet onderzoek naar het gebeurde wonder, niet

omdat hij daaraan twijfelde, maar om meer in geloof toe te nemen. Dat gebeurt als hij begrijpt dat zijn zoon beter geworden is en van de koorts verlost, op hetzelfde moment toen Jezus tot hem zei: Uw zoon leeft. Dat was volgens de Joodse tijdsrekening. Naar onze tijdrekening is dat één uur in de middag, dus bij volle dag, het moment waarop men die verandering het best kon waarnemen.

Hierop wordt ook het zaligmakende geloof in hem gewerkt en wordt zijn ziel genezen. En hij geloofde zelf. Al eerder is ook gezegd dat hij geloofd heeft, maar dat schijnt toen nog slechts een historisch geloof en een wondergeloof te zijn geweest, waardoor hij Jezus als grote profeet beter keerde kennen, Zijn woord geheel toestemde en vertrouwde dat Jezus dat grote wonder van genezing bij zijn zoon zou verrichten. Dat geloof op weg en tijdens zijn heengaan naar Kapérnaüm, is tijdens die reis meer toegenomen en sterker geworden. Toen schijnt voor het eerst het zaligmakende geloof te zijn doorgebroken. Nu begint hij Jezus te houden voor de beloofde Messias, de

waarachtige God en Mens Die in de wereld gekomen was, niet alleen tot zaligheid van andere zondaren, maar in het bijzonder ook tot zijn zaligheid en de genezing van zijn ziel. En hij geeft zich nu geheel en al over om een discipel van deze Zaligmaker te zijn, die niets meer in de hemel of op aarde begeert dan deze Medicijnmeester der zielen.

Maar zie, dit grote wonder had een nog veel krachtiger gevolg: ook zijn gehele huis geloofde. Tot de gelovigen in dit gezin rekenen we in de eerste plaats de gezond geworden zoon, die in Jezus geloofde en zowel naar de ziel als naar het lichaam genezen werd, zoals Jezus wel vaker gewoon was te doen. Vervolgens de huisvrouw van de hoveling die dan Johanna was, die Jezus van haar goederen diende, indien het zo is dat deze hoveling Chuzas, de rentmeester van Herodes geweest is (Luk. 8:3). Ook mogen de knechten die hem onderweg de boodschap brachten, niet worden uitgesloten, net zomin als de dienstmaagden, want hier staat dat zijn gehele huis geloofde.

Ook worden de dienstboden meermalen onder het woord 'huis' begrepen (1 Kor. 16:15 en Filipp. 4:22).

Hier vinden we dus een rijk en gezegend huisgezin, waar de vader, de moeder, de kinderen en de gediensstigen allemaal gelovigen zijn. Zo'n gelovig huisgezin was ook dat van Abraham, die naast Sara, Izaäk, Eliëzer en andere huisgenoten de Heere diende. Ook dat van Jozua, die zo tot Israëel sprak: 'Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen!' (Joz. 24:15). En zo leren we hieruit ook wat een goed voorbeeld uitwerkt van de vader van een huisgezin, die van het woord en de werken des Heeren spreekt tot de huisgenoten.

3.

Nu geeft Johannes nog een korte toelichting over dit wonder in het laatste vers: 'Dit tweede teken heeft Jezus weer gedaan, toen Hij uit Judéa in Galiléa gekomen was.' Johannes wil hiermee te kennen geven dat dit het tweede teken is geweest, onder al de tekenen en wonderen die Jezus in Galiléa heeft verricht.

Het eerste was die verandering van water in wijn op de bruiloft te Kana (Joh. 2). Hierna heeft Jezus wel tekenen en wonderen gedaan op het paasfeest, maar die zijn in Jeruzalem en in Judéa gebeurd. Deze gezondmaking van de zoon van de hoveling is het tweede teken dat Hij gedaan heeft in Galiléa, onder de mensen van zijn woonstreek. En daarom moeten deze twee wonderen eerder geplaatst worden dan die waarvan de andere evangelisten vertellen dat ze in Galiléa gebeurd zijn.

Maar ook wil Johannes hiermee zeggen dat dit tweede wonder opnieuw gezien moet worden als een teken waardoor Jezus Zijn heerlijkheid openbaarde, zoals hij van Jezus' eerste wonder op de bruiloft te Kana gezegd had: 'Dit beginsel der tekenen heeft Jezus gedaan te Kana in Galiléa, en Hij heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard (Joh. 2:11). Zo was dus dit wonder van gezondmaking een tweede teken van Jezus' heerlijkheid onder de Galileeërs. Een teken waardoor Hij de waarachtigheid van Zijn leer en hemelse zending bevestigde. Een teken ook waaruit krachtig de

heerlijkheid van Zijn ware Godheid bleek. De alwetendheid, wijsheid, almacht en vrijwillige goedertierenheid van Zijn Godheid straalden overal door in dit heerlijke werk, zoals we aangetoond hebben. Ook was het een teken dat erop wees dat Hij de enige, ware Middelaar is, de Heere, Israëls Heelmeester. Die kwam, niet om te verderven, maar om te behouden; niet alleen om de lichaamskwalen, maar ook de dodelijke ziekten van de zielen te genezen, zoals ons uit dit wonder gebleken is. Want hier geneest Hij niet alleen de ziekte van een jongen naar het lichaam, maar Hij schenkt er ook de genezing naar de ziel bij, aan de koninklijke hoveling en aan zijn gehele huis.

Toepassing

Nog is Jezus, als de waarachtige God, een Geneesmeester van alle lichamelijke zieken en zwakken. Al verkeert Hij nu naar het lichaam niet meer hier op aarde. Toch blijft dat woord van Hem altijd waar: Hij genas alle ziekte en alle kwaal onder het volk (Matth. 4:23). Maar dat Hij verder ook zo'n ervaren en machtige

Geneesheer is Die zielen kan genezen, wat menselijke artsen niet kunnen doen, dát geluk is niet naar waarde te schatten en kan nooit genoeg gewaardeerd worden. Hij genas hier de hoveling, zijn zoon en verdere huisgenoten van de dodelijke kwaal van hun ziel, zodat hij zelf in Jezus geloofde en zijn gehele huis. Mag men een stad gelukkig achten die van verstandige en ervaren artsen is voorzien, gelukkig is dan de wereld waaraan de Heere Jezus als Zielengenezer voor verloren zondaren geschonken wordt!

Waar men doorgaans snel klaar staat om voor allerlei ziekten en kwalen medicijnmeesters voor het sterfelijke lichaam te halen, wat een dwaasheid is het dan dat we zo weinig gebruik maken van de Medicijnmeester voor de onsterfelijke ziel! Bezien we de totale wereld, dan is die als een ziekenhuis vol zieken waarin van nature niet één gezonde is. Allen liggen we daar vanaf onze geboorte ziek aan een brandende koorts en een dodelijke kwaal. Bezien we de huisgezinnen, er zijn gehele huizen vol zieken, waarin niet één gezonde

naar de ziel te vinden is door het geloof in Jezus en waarachtige bekering. Zij liggen allen op sterven, vader en zoon, moeder en dochter, en alle huisgenoten.

Maar om iedereen in het bijzonder hiervan nader te overtuigen: is deze koninklijke hoveling, in zijn onbekeerde staat gezien, niet een spiegel waarin velen hun eigen natuurlijke gedaante zien?

Zij zijn net als deze hoveling slechts bezorgd over hun tijdelijke welzijn en lichamelijke gezondheid, zonder verontrust te zijn over hun doodzieke ziel. Komen ze eens tot Jezus, onder het horen van Zijn Woord of door het bidden of Hij tot hen af zou willen komen, dan is het evenals bij de hoveling maar als de nood of andere tijdelijke zaken hen dringen, onder een kruis of bij het lijden. De hitte van de koorts drijft hen dan naar Jezus heen, niet de hitte van het geloof in Hem, of het vuur van liefde voor Hem. Als zij op het ziekbed komen, dan roepen zij meteen met koning Asa om de artsen, maar ‘zoeken in hun krankheid de Heere niet’ (2

Kron. 16:12). Het is maar: Kom af eer ik sterf, en opdat ik gezond word, zonder zorg over de zieke ziel, zonder behoorlijke bezinning over hoe het in het uur van de dood met de eeuwige ziel zal aflopen.

En vanwaar komt dit anders dan dat zij nog niet begrijpen dat ze geestelijk ziek zijn, maar zich verbeelden gezond te wezen? Zij zijn rijk, en verrijkt geworden, en menen aan geen ding gebrek te hebben (Openb. 3:17).

Het is waar: u zult dat nog wel erkennen dat alle mensen, en zo ook u, geestelijk ziek dat is zondig zijn, zowel door geboorte in erfzonde, als door dadelijke zonden. Maar als zo'n gewone bekentenis genoeg zou zijn om door Jezus genezen te worden, dan wordt alles zalig wat maar zondig is. En dat gelooft u immers zelf niet!

En daarom als u behoort onder hen op wie Jezus Zijn genezende hand gelegd heeft, dan vraag ik u: Heeft die bewustheid dat u van nature geestelijk ziek bent, u ooit verlegen en bezorgd gemaakt? Heeft dat een misnoegen

over uw ellendige en verloren staat in u gewerkt? Heeft dat u begerig en werkzaam gemaakt naar genezing en naar de Genezer, met een gewilligheid en bereidheid om u in alles aan de behandeling van de Medicijnmeester Jezus over te geven? Kom, wil dan luisteren naar raad waarop zeker genezing volgen zal. Zie, dit is de weg daartoe, om genezen te worden. Probeer Jezus als de grote Zondengenezer in het oog te krijgen, met al Zijn volheid en bereidwilligheid. Loop met de hoveling naar Hem toe en leg u, zo ziek en zwak als u bent, voor Hem neer. Bid Hem dat Hij tot u af zal komen, zodat Hij Zich over u zal ontfermen. Houd aan in het gebed, totdat Hij de hand van genezing op u legt en tot uw doodbrakende ziel zegt: Ik wil, word genezen. Geef Hem de eer, dat Hij het alleen is Die u kan en ook wil genezen. En zeg tot Hem met de melaatse man: Heere, zo Gij maar wilt, Gij kunt mij reinigen (Luk. 5:12). En waarom zou u dat niet? Wat zijn er krachtige beweegredenen voor!

Als u op uzelf ziet, dan is er voor u niets méér nodig in zo'n gevaarlijke staat, want u ligt met de zoon van de koninklijke hoveling op sterven. Naar het lichaam bent u in die gevaarlijke staat dat u ieder ogenblik kunt sterven. En sterft u in deze nacht aan uw geestelijke kwaal, dan valt u van het bed in de hel. Naar de ziel is uw toestand niet minder gevaarlijk. Het is een dodelijk teken als een zieke zijn ziekte niet voelt; dan laat hij ook geen arts halen. Dat kan ook in het geestelijke leven zo zijn: als u niet gevoelt dat u geestelijk ziek bent, dan moet u eraan sterven; de bezoldiging van de zonde is de dood (Rom. 6:23).

Als u naar genezing verlangt: het is nu nog de tijd om genezen te worden, zolang u leeft. Als die voorbij is, zal het te laat zijn. Maak dan haast met dit werk. De koninklijke hoveling nam de gelegenheid om genezen te worden zo goed waar; zodra hij hoorde dat Jezus uit Judéa in Galiléa kwam, ging hij naar Hem toe. Zie op de geneesmiddelen, geloof en bekering; ze zijn

zo goedkoop te verkrijgen. Ja, weet u ze ergens goedkoper te vinden? Aardse medicijnen vallen dikwijls heel duur uit, maar Jezus geeft Zijn medicijnen voor niets (Jes. 55:1; Openb. 22:17).

Zie op de Geneesheer Jezus. Hij is zo machtig om te genezen, zelfs van de gevaarlijkste ziekten, in de allergrootste zondaren, bij hoeren en tollenaren. Een koninklijke hoveling van het hof van een goddeloze Herodes, van wie men zou denken dat die het meest ongeschikt is om bekeerd te worden, maar die gelooft in Hem met zijn gehele huis.

Jezus is zo wonderlijk door die genezing te schenken. Waar aardse geneesmeesters veel tijd nodig hebben, geneest Hij in één ogenblik, op Zijn wil en wenk: Ik wil, word gereinigd (Matth. 8:3). En op zo'n gemakkelijke wijze. Het hoeft Hem maar één woord te kosten. Ga heen, zegt Hij tot de hoveling, uw zoon leeft. Spreek alleen een woord, zegt de hoofdman tot Jezus, en mijn knecht zal genezen worden (Matth. 8:8).

Hij is ook zo gewillig om doodzieke zondaren te genezen. Zou u dan niet met de hoveling tot Hem gaan en Hem bidden: Heere, kom toch af, voordat ik sterf? Hij biedt Zichzelf zo aan ter genezing. Hij roept u. Hij nodigt u. In het Evangelie lezen we dat er niet één zieke die Jezus om genezing bad, door Hem zonder genezing afgewezen. Ja, Hij komt alle geestelijk zieken Zelf als eerste bidden: Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven (Matth. 11:28). Kom dan allen die uw geestelijke kwaal reeds hebt leren kennen zodat u die gevoelt; alle overtuigden, radelozen, treurigen, neergebogenen, denk eens beter na over deze beweegredenen en wordt vervuld met liefde tot Jezus en laat er niets wezen wat u van deze Medicijnmeester terughoudt.

Maar bent u reeds onder hen op wie de grote Geneesheer Jezus Zijn hand gelegd heeft om hun zielen te genezen? O, dan kunt u van geluk spreken. Wat moet u Hem dan met David gedurig danken: Loof de HEERE, mijn

ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden; Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest (Ps. 103:2-3).

Laat de gezondmaking van uw ziel u nu aansporen om van de Medicijnmeester Jezus nog steeds gebruik te maken. Bekruipen u de dagelijkse zwakheden? U moet gedurig tot Hem gaan en Hem bidden om genezing. Hij geneest de gebrokenen van hart en Hij verbindt hen in hun smarten (Ps. 147:3). Is uw genade zelf nog gering in uw ogen en uw geloof zwak? Bid Hem om versterking. Hij laat niet varen de werken van Zijn handen. Hij wil Zijn hand tot de kleinen wenden. Draag maar gedurig zorg om niet weer in nieuwe zonden te vervallen en uzelf zo weer in nieuwe kwalen te storten. Zie, gij zijt gezond geworden, zei Jezus tot iemand die van een achtendertigjarige ziekte genezen was (Joh. 5:14). Zondig niet meer, opdat u niet wat ergers geschiede.

Ik zal eindigen met dat troostwoord van Johannes: Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien

iemand gezondigd heeft, wij hebben een
Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de
Rechtvaardige. En Hij is een Verzoening voor
onze zonden (1 Joh. 2:1-2a).

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING "SMYTEGELT-FONDS"

Voorzitter
Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
"Smytegeltfonds", Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl

